

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

του EDMOND JALOUX

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΧΤΕΝΑ

— Βλέπετε αυτή τη χτένα; μου είπε με κάποια στενοχώρια ο γηραιός μου φίλος Ρομαίν Βιζίλ, όταν με είδε να περιεργάζομαι μία γυναικεία χτένα από δασρακό, που ήταν κλεισμένο σε μία κομψή βιτρίνα του σαλονιού του, ανάμεσα από άλλα πολύτιμα αντικείμενα. "Ε λοιπόν, έχει ολόκληρη ιστορία φίλε μου. Ο φίλος μου Ρομαίν Βιζίλ ήταν πολύ γέρος την εποχή εκείνη. Ήπιγαινα πολύ συχνά να τον έπισκεψθώ. Ή συντροφιά μου έκανε μεγάλη ευχαρίστηση γιατί είχε ταξιδέψει πάρα πολύ στη ζωή του και στα ταξίδια του εκείνα, έφερε της πέρας και των γνώσεων που είχε αποκτήσει. είχε συλλέξει ένα πλήθος ολόκληρο από σπάνια και πολύτιμα αντικείμενα.

— Θά παρανεύσοσαστε βέβαια, συνέχισε ο Βιζίλ, που βλέπετε τοποθετημένη ανάμεσα στα πολύτιμα και σπάνια αυτά αντικείμενα της συλλογής μου, την κοινή, την κοινότατη αυτή χτένα, που δεν έχει ουσιαστικώς καμιά εξαιρετική αξία. Για μένα όμως έχει μοναδική, υπερφυσική μερτώ να πώ αξία, γιατί τη χτένα αυτή μου την έδωσαν χέρια, τα όποια...*ελχαν πάρει παιά ν' άνήκουν σ' αυτόν τόν κόσμο, χέρια όπερφυρικά!*...

Ο φίλος μου κοινοτατόθηκε μία στιγμή κι' έπειτα με ύφος σοβαρό και με τόνο φωνής επίσημον εξακολούθησε:

— Άκούστε...Θά σας διηγηθώ την ιστορία της χτένας αυτής, μία ιστορία που θά σας φανή ίσως παράξενη, άπίστευτη. Και όμως εινε ιστορία πραγματική. Από όλες τις γυναικείες που άγάπησα στη ζωή μου μία μονάχα μου έχει μείνει άληθινή. Την έλεγαν "Οδέττη". Ήταν άραγε όμορφότερη άπ' τις άλλες γυναίκες που γνώρισα; Δέν πιστεύω. Ήταν πού ξένη; Άμφιβάλλω. Με άγαπούσε περισσότερο άπ' τις άλλες; Δέν μπορώ να τό βεβαιώσω με πεποίθηση. Και όμως, έκείνο που ξέρω με βεβαιότητα εινε πώς όταν βρισκόμουν κοντά της αισθανόμουν τόν έαυτό μου πιο νέο, πιο άκμαστο, πιο δυνατό, πιο ζέοντο και πιο τρυφερό. Ήταν μία γυναίκα ψηλόσωμη, μελαγχρινή, με επιβλητικό παράστημα, με ύφος επίτακτικό, πολύ περιφρανή, πολύ μελαγχολική και πολύ αισθηματική. Είχε δυστηχήσει στο γάμο της, από δικό της όμως σφάλμα, εξ αίτίας τού χαρακτήρος της. Δέν έννοοιζε να υποκύνη σε τίποτε, ούτε να παραδεχθί την πραγματικότητα. Είχε μία αυθάδεια άπίστευτη. Έκεινο που σ' αυτήν μου έκανε ισχυρότερη έντύπωση και με χροτούσε περισσότερο κοντά της, ήταν τό γαλήνιο και συγχρόνως θερμό θάρος της. Για να καταλάβετε τί γυναίκα ήταν άρχει να σάς διηγηθώ τό άκόλουθο περιστατικό.

Μία μέρα πήγαμε επίσκεψη σε κάποια φίλη της, η οποία είχε ένα λυκόσκυλλο εξαιρετικά άγριο. "Εδάγκωνε όλον τόν κόσμο. Όταν φράσαμε εκεί και μτήκαμε μέσα στον κήπο, η υπηρέτρια μάς ειπε πώς η φίλη της "Οδέττης δεν ήταν μέσα. Είδα έν τώ μεταξύ πώς τό λυκόσκυλλο ήταν λυτό και τρυγούσε έδω και εκεί στον κήπο και παρεκάλει την "Οδέττη να φύγουμε. Άλλά εκείνη ήταν ανέδουτη και έμεινε άκίνητη.

— Μά δεν βλέπετε, τό σκυλλί ξεχεται προς τά έδω! της φώναξα. Θά σέ δαγκάση!

Έκεινη άρχισε να γελιά εφρονικά και με αυτοπεποίθησι: — Αυτός ο σκύλλος δεν δαγκώνει, παρά μόνον τούς ήλιθίους. Μολταταύτα προσπάθησα να την τραβήξω μακριά, μά η "Οδέττη σήκωσε άδιάφορα τούς ώμους της και έβράδωσε κατ' ευθείαν προς τό λυκόσκυλλο, μιλάοντας πού μ' έναν τόνο τρυφερό και επίτακτικό συγχρόνως. Ο σκύλλος φάνηκε σάν να μαγεύθηκε άπ' τόν τόνο κι' άπ' τό ύφος της. Την άφησαν τόν πλησιάζει χωρίς να την δαγκώσιν και όχι μόνον αυτό, άλλά όταν η "Οδέττη ζαναγύρισε κοντά μου την άκολούθησε κουνώντας φιλικά την ουρά της.

Τό περιστατικό έκείνο άρχει να σας δείξη τόν χαρακτήρα της. Φυσικά δεν έχει καμιά σχέση τό γεγονός αυτό με τη χτένα που βλέπετε εκεί μέσα. Γι' αυτό επανέρχομαι στην ιστορία μου.

Δέν θά μπορούσα να πώ ότι έκανα την "Οδέττη περισσότερο ευτυχισμένη με την άγάπη μου. Θυμώμαι όμως ένα άπ' τά τελευταία μας ραντεβού.

Την εποχή εκείνη κατοικούσα στη συνοικία τών "Αποράχων, σ' ένα κομψό διαμέρισμα, τού όποιου τά παράθυρα άνοιγαν σ' ένα κήπο όρμηικό.

Έκεινη την ήμέρα η "Οδέττη ήταν λιγώτερο μελαγχολική, λιγώτερο ρεμβώδης άπ' τις άλλες φορές, και καθώς ήταν ξεπλωμένη με νυχθελια στο ντιβάνι, μ' εκύταζε μ' ένα ύφος γλυκό, τρυφερό άλλά και σοβαρό συγχρόνως. Σε κάποια στιγμή μου ειπε ξαφνικά:

— Νομίζω, Ρομαίν, ότι δεν θά ξαναδωθούμε για πολιν καιρό. Αισθά-

νομαι ότι κάτι θά μάς χωρίση πολύ γρήγορα. Προτού να έπέλθη ο χωρισμός αυτός θά ήθελα, φίλε μου, να σου πώ, ότι μαζί σου υπέφερα λιγώτερο άπ' ότι με τούς άλλους, και ότι μάλιστα, μερικές στιγμές, κατώρθωσες να μου δώσεις την πιο γλυκειά λημονά. Ποτέ σου δεν θά μπορέσης να φαντασθής σε ποιο βαθμό σ' άγάπησα, γιατί από συστολή δεν άπεφάσινα ποτέ να σου τό πώ και να σου εκδηλώσω όλη μου την άγάπη...

— Έχεις ένα ύφος "Οδέττη, ειπα γελώντας, που μοιάζει σάν να μιλάς για τό παρελθόν.

— Ναι, αυτό εινε Ρομαίν, ο έρωτάς μας άνίρει παιά στο παρελθόν, ναί φτωχέ μου φίλε, δεν τό καταλαβαίνεις;

Δέν έδωσα μεγάλη σημασία στα λόγια της αυτά, γιατί νόμισα ότι η "Οδέττη βρισκόταν σε μία άπ' τις συνειθισμένες κρίσεις της μελαγχολίας. Και όμως, άργότερα έπρόκειτο να τά ξαναθυμηθώ τά λόγια της αυτά και να μου μείνουν για πάντα χαραγμένα στην μνήμη μου.

Έπειτα από λίγες μέρες άναγκάσθηκα να φύγω για την Αίγυπτο, μ' επίσημη άποστολή, μαζί με άλλους δύο σοφούς. Όταν έφυγα, άφησα την "Οδέττη τελείως γνή. Κατά τό διάστημα της άπουσίας μου, που κράτησε δύο μήνες, μου έγραφε άρκετές φορές, γράμματα εξαιρετικά μελαγχολικά, στα όποια μου παραπονιόταν πώς υπέφερε από επίμονα κακοδιαθεσίες, ψυχικές και σωματικές.

Όταν γυρίσαμε στη Γαλλία, τις δύο πρώτες μέρες, μάς έπιασε μία δυνατή τρικυμία. Έπειτα όμως ο καιρός έφτιαξε και η θάλασσα ήταν εξαιρετικά γαλήνια.

Την τελευταία νύχτα τού ταξειδιού με κυριέυσε μία δυνατή και άνεξέτημη άνησυχία, σχεδόν άγωνα. Έατριφυγούσα όρες ολόκληρες μέσ' στην καμπίνα μου, χωρίς να κατορθώσω να κοιμηθώ και πένθιμες όπτασιες περνούσαν διαρκώς μπρος στα μάτια μου. Τέλος έπεσα σ' έναν ύπνο βαθύ.

Τά μεσάνυχτα άκριβώς έύπησα άπότομα, υπό τό κράτος μιας μεγάλης ταραχής. Έτουρούόικα άπ' τό τρεμολίσμα και ήμουν καταμουσκεμένος στον ιδρώτα. Ξαφνικά, σε κάποια στιγμή, άκουσα κοντά μου, μέσ' στην καμπίνα, έναν έλαφρό κρότο, σάν να είχε πέσει κατά γης κάποιο μικρό αντικείμενο από πολύ ψηλά. Άναψα άμέσως τό φως και κύταξα την ώρα. Ήταν μία και πέντε μετά τά μεσάνυχτα. Έτρεξα κατόπιν στο πάτωμα να ιδώ τί ήταν έκείνο που είχε πέσει. Τό χέρι μου έπιασε μία χτένα, αυτή τη χτένα που βλέπετε μέσ' στη βιτρίνα.

Η δέα της μ' έκανε να ταραχτώ, γιατί την άνεγνωσία άμέσως. Ήταν μία άπ' τις χτένες που συνήθιζε να φορή η "Οδέττη, με ζωγραφίες δικής της έμπνεύσεως έπάνω. Φυσικά στην άρχή ήθελα, ότι πριν από μένα, θά είχε ταξιδέψει σ' αυτή την καμπίνα κάποια γυναίκα, η όποία θά την είχε χάσει. Άλλά άμέσως σκέφθηκα ότι μία καμπίνα, δεν εινε τόσο μεγάλη για να χυθί εκεί μέσα μία χτένα. Κ' εξ έλλου η χτένα έκείνη είχε πύσει από ψηλά. Από πού;...

Φώναξα τόν καμαρότο, ο όποιος μου ειπε ότι και στα τρία προηγούμενα ταξίδια, στην καμπίνα έκείνη είχαν μείνει μόνο άνδρες. Πώς βρόθηκε λοιπόν μέσα εκεί η χτένα;

Όταν έφτασα στο Παρίσι έμαθα ότι — προσέξτε καλά — η "Οδέττη είχε πεθάνει, τό ίδιο έκείνο βράδυ, τό τελευταίο βράδυ τού ταξειδιού μου, στη μία και πέντε ακριβώς. Κ' επί πλέον η καμαριέρας της, μου ειπαν ότι πέθανε μόλις γύρισε από μία έσπεδία, την ώρα που γδύνονταν μπροστά στον καθρέφτη, την στιγμή ακριβώς που βργάζε άπ' τά μαλλιά της τη χτένα της, αυτή την ίδια χτένα, η όποία της έβγαζε άπ' τό χέρι, καθώς σοριότανε άναίσθητη! Έφωσαν να βρουν κατόπιν τη χτένα αυτή, μά δεν κατώρθωσαν να την ξετρυπώσουν ποθενά!...

Νά γιατί σάς ειπα πώς η χτένα αυτή εινε ύπερφυσική και πώς μου την έρριξαν στην καμπίνα μου χέρια που είχαν πάθει πια ν' άνήκουν σ' αυτόν τόν κόσμο!...

EDMOND JALOUX

ΑΝΕΜΩΔΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Όσο περισσότερο σκέπτεται ο νοός, τόσο λιγώτερο λαλει ή γλώσσα, και όσο προσεκτικότερα εξετάζουμε τά πραγματά, τόσο δυσκολώτερα εκφέρουμε τη γνώμη μας.

Ή πείρα και η σκέψις εινε για τό πνεύματά μας, ότι η φωτιά και τό άλάτι στο φαγητό μας.

Ο σταθερός άνθρωπος μοιάζει με λαμπάδα άναμμένη. Γύρισε την προς τά κάτω ή φλόγα της προς τ' άπάνω θά σταφθή.

"Έφαξα κατόπιν στο πάτωμα..."

